

SEPTEMBER 1961 HÄFTE 7

Social- medicinsk tidskrift

TRETTIOÅTTONDE ÅRGÅNGEN

Krigets orimlighet

Den väldiga kraftmätningen mellan öst och väst avslöjar i mån som den hårdnar alltmer av sin djupare innebörd och konsekvens. Oswald Spenglers analyser och profetiska slutsatser om västerlandets kulturella undergång stämmer alltså jämt efter 40 år. Den "faustiska kulturen", andlighetens, sångens och skaldernas tidevarv tynar bort, överflyglat av vetenskapsmännens och ingenjörernas skapelser. Martinssons Aniara är en svanesång. Ock, så som förutsagts bereder sig de moniala makterna för ett avgörande Ragnarök.

Men Spenglers profetia torde mera ha avsett kulturepokernas vågrörelser och särskilt västerlandets situation i nedgåendet än en apokalyptisk förutsägelse om hela mänsklighetens undergång. Vad som i verkligheten skett genom atomkraftens frigörande synes innebära att Spengler passerats i fråga om en grundläggande förutsättning. De nyvunna naturkrafterna skulle under fredliga förhållanden och i broderlig samverkan kunna revolutionera livsbetingelserna för alla folk, medan missbruket hotar all civilisation och hela mänsklighetens tillvaro. Ett kärnvapenkrig som

med säkerhet får totala verkningar skulle medföra fysisk utrotning och degeneration av både människor och djur på jorden. För vetenskapsmännen stod detta klart redan före Hiroshima och föranledde därefter deras intensiva varningar till statsmän och politiker emot en maktkamp med kärnvapen som instrument.

Men sedan öst vägrat acceptera varningarna och väst under årtal trott sig kunna möta varje angrepp med hjälp av sitt kärnvapenförsprång har en utjämning skett. Utvecklingens facit kan nu iakttagas av en och var. Den makt som till äventyrs tror sig starkast och förmodar sig "vinna" ett atomkrig, om ock till ett ohyggligt pris, skulle behärska världen. Samma dominans kan inte nås i förhandlingar.

I tidigare krig har fientligheterna öppnats under andra förutsättningar. Politiker och militärer har kunnat räkna med vinst, även om krigets följder i allt högre grad befunnits drabba även segraren. Atomkriget ställer alla tidigare krigsföreteelser helt i skuggan.

Det nuvarande krisläget har sina orsaker i

Sovjets målmedvetna press och den politik som följts av övriga stormakter under drygt två årtionden. Upprepade ödesdigra felbedömningar kan läggas de västliga demokratiernas tidigare ledare till last, bl. a. lättsinnet att nonchalera och misstyda kommunismens metoder för att nå sitt mål. Ett alltför sent uppvaknande har resulterat i kapprustning och terrorbalans för att rädda vad som räddas kan.

Alla välfärdsanordningars bestånd inom den fria världens samhällen är beroende av villigt samarbete och ett grundat hopp om framtida fred. I motsatt fall grusas alla ansträngningar till intet. Rimligtvis har utvecklingen nu nått ett stadium, då den hårda nervspänningen i världen måste utlösas i omfattande överenskommelser. Kärnvapenkrig är ett vettlöst och otänkbart alternativ, vilket statsmän och militärer numera bör ha klart för sig.

De brott

som kommit till polisens kännedom redovisas kvartalsvis och numera efter ett nytt system som ger goda jämförelsemöjligheter och gör det lättare än förut att iakttaga utvecklingen med kortare intervall. Vanliga tidningsläsare erhåller utan tvivel ett starkt intryck av brottslighetens utbredning. Särskilda bekymmer har yppats beträffande ungdomsbrottsligheten. Statistikens samlade besked om antalet brott verkar ändå chockerande genom de stora talen. Antalet till polisens kännedom komna brott enligt strafflagen uppgick under år 1960 till 269.001. En minskning av totalsiffran med cirka 9.500 sedan 1958 torde ej kunna tas som något pålitligt tecken på förbättring. Av de kända brotten rubriceras 9.469 som mord, dråp och annan misshandel, av vilka 38 mord och dråp och 76 försök därtill. Sedlighetsbrott har förekommit i 2.721 fall och stöldernas antal var 114.390. Cykelstölderna dominerar fortfarande i fråga om fordonen med över 36.000, medan antalet bilstöldar uppgick till hälften eller 18.306 under år 1960.

Antalet bilstöldar, 4.678 bilar, andra kvartalet 1961 har ökat med drygt 8 procent jämfört med siffran för 1960 medan en påtaglig minskning redovisas beträffande cyklar och motorcyklar.

Redovisningen för den faktiska brottsligheten ger en kraftig tankeställare, så mycket mer som därtill sannolikt kommer ett betydande antal ej anmälda eller oupptäckta fall. En samhällsordning under vilken en sådan anhopning av brottsfall samlas måste det vara något fel på. De motåtgärder som vidtagits har hittills varit förgäves.

Psykokoterapiens grunder

praktisk handledning

Av med. doktor Hans Hartelius

Pris kr 5: —

Kan rekvideras från redaktionen

eller beställas hos bokhandlare

Socialmedicinsk tidskrift

Villagatan 5 Stockholm Ö

Tel. 23 00 50, Postgiro 11 79